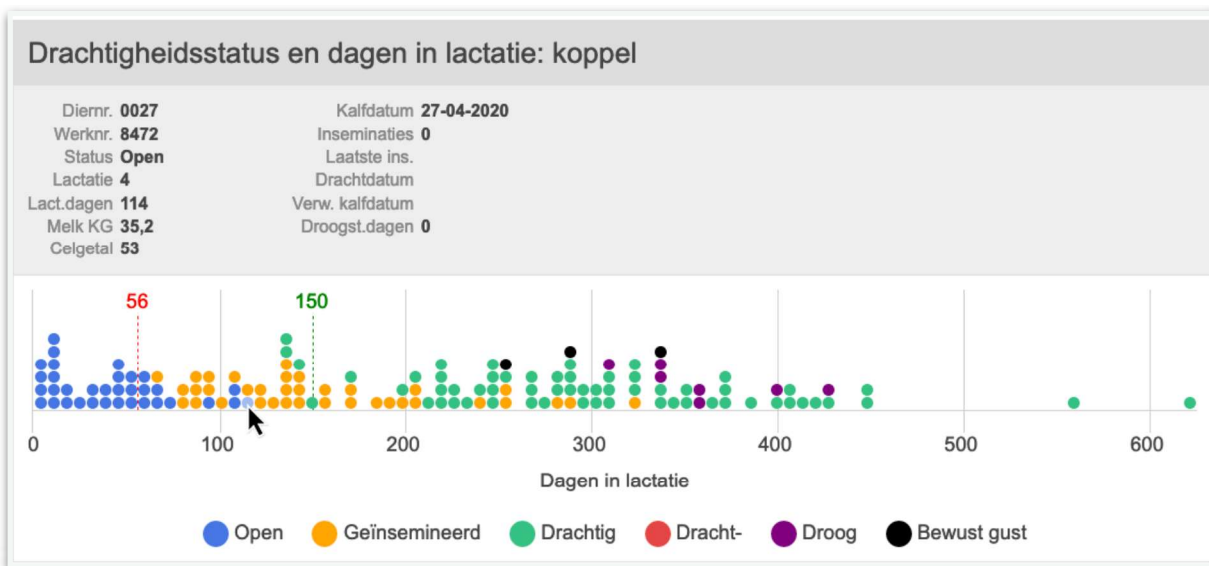

Bij de voorbereiding van een eerste bedrijfsbezoek na haar vakantie, ziet een collega dierenarts onderstaande bedrijfs situatie, in de Grafiek: Drachtigheidsstatus en dagen in lactatie:

Haar valt op dat het er ver in de lactatie nog veel koeien geïnsemineerd zijn maar niet drachtig (gele stippen). Tijdens het bedrijfsbezoek zal ze wellicht veel van die dieren drachtig verklaren, dus ze neemt zich voor om deze grafiek na het stalwerk nogmaals te bekijken, als haar bevindingen erin verwerkt zijn (dit gebeurt als u op 'synchroniseren' drukt in de app.)

Ze vindt ook dat er veel koeien een lange lactatie maken: te veel groene stippen voorbij dag 400. En ze denkt dat het beter was geweest als er 5 koeien meer geïnsemineerd waren geweest, in de groep koeien die voorbij 60 dagen in lactatie zijn (blauwe stippen).

Elke stip is een koe. Als u op een stip ziet, verschijnt de informatie van het betreffende dier.

De koe bij de cursor (blauwe stip) nr 0027 is 114 dagen in lactatie en gaf 35 kg melk bij de laatste melkcontrole. Dat is niet overmatig veel, het lijkt niet een koe die een lange lactatie met hoge productie zal realiseren. Bedrijfs-economisch gezien is belangrijk om haar geen lange lactatie te laten maken, want eind lactatie geeft ze minder kilogrammen per dag en bestaat het risico dat ze vervet. Dus die had beter al lang geïnsemineerd en drachtig kunnen zijn. Het dier staat niet aangemerkt als 'bewust gult'. Waarom is zij nog niet geïnsemineerd?

VETWERK®
KENNIS VAN KOEIEN

Melkveehouder

[Terug naar overzicht melkveebedrijven](#)

Bedrijfsbezoek	Cockpit bedrijf	Cockpit dier	Exports	Instellingen	VeeOnline		
Dashboard bedrijf	Melkproductie	Gezondheid koeien	Vruchtbaarheid	Uiergezondheid	Opstart lactatie	Droogstand	Jongvee

De dierenarts wil zich goed voorbereiden op het gesprek met deze veehouder, want ze denkt dat ze hem goed kan helpen.

Ze vraagt zich dus af waarom zoveel koeien pas zo laat in de lactatie drachtig worden?

Als eerste kijkt ze in het dashboard Inseminatieperiode. Het kengetal '% drachtig op dag 150' (1.) is op de lange termijn (jaar) 65%, maar vertoont een duidelijke daling in het afgelopen kwartaal en half jaar. Het bedrijf is slechter gaan presteren. Topbedrijven willen 85% van hun koeien op 150 dagen in lactatie drachtig hebben en elk bedrijf zou 75% als minimaal doel moeten hebben. Daarvoor moet ook 100% van de dieren geïnsemineerd zijn op dag 100 (2.).

Bij Conception rate (3.) valt haar op dat het aantal inseminaties dat tot een drachtigheid leidt, de laatste tijd erg laag is. 50% is goed haalbaar. Zou hittestress hierbij een rol spelen? De veehouder insemineert zelf: is hij dit anders gaan doen? Of hebben meer koeien in de opstart van de lactatie last van ketose gehad of andere stofwisselingsproblemen, waardoor ze minder vruchtbaar zijn?

Ze ziet ook dat de veehouder maar de helft van de open koeien heeft weten te insemineren (4.). En, positief, op het moment worden de koeien begin inseminatieperiode vlot geïnsemineerd (5.).

Inseminatieperiode												
		Maand			Kwartaal			Half jaar			Jaar	
Insemination rate	4.	52%	41/79		57%	77/136		56%	165/297		53%	329/619
Conception rate		22%	2/9	3.	20%	8/41		43%	55/127		47%	135/286
Pregnancy rate		12%	79		11%	136		24%	297		25%	619
% geïnsemineerd in cyclus 1	5.	67%	6/9		66%	21/32		63%	34/54		50%	72/145
% geïnsemineerd op dag 100		56%	5/9	2.	81%	21/26		83%	45/54		71%	95/133
% drachtig op dag 150		20%	1/5	1.	52%	11/21		59%	32/54		65%	80/123

Elke 'rate' wordt per periode van 3 weken (21 dagen) berekend.
Daarom wijken de perioden in de kolommen iets af: maand = 6 weken, kwartaal = 12 weken, half jaar = 27 weken, jaar = 54 weken

Het STO Vruchtbaarheid meldt dat de verwachte tussenkalftijd boven 430 dagen ligt. Dit wil ze de veehouder ook laten zien.

Diermanagement		STO Vruchtbaarheid			
Primaire kengetallen vruchtbaarheid					
KOEIEN	Ist. kwartaal	Ist. halfjaar	laatste jaar	streefwaarde	
verwachte tussenkalftijd (dgn)	432	435	422	365	
% koeien > 407 dgn	54	51	40		
aantal verwerpers	0	3	7	0	
afkalftijd vaarzen (mnd) (a)	23,1	22,9	23,4	24,0	
% vaarzen > 25,9 mnd	0	0	12		

Melkveehouder

[Terug naar overzicht melkveebedrijven](#)

Bedrijfsbezoek

Cockpit bedrijf

Cockpit dier

Exports

Instellingen

VeeOnline

Dashboard bedrijf

Melkproductie

Gezondheid koeien

Vruchtbaarheid

Uiergezondheid

Opstart lactatie

Droogstand

Jongvee

Vervolgens probeert de dierenarts zich een beeld te vormen van de gezondheid en energiestatus van de koeien, tijdens de opstart van de lactatie.

Als eerste bekijkt ze Snelzicht, van de meest recente MPR-uitslag. ‘Wat is en blijft zo’n melkcontrole toch belangrijk voor dit soort monitoring!’, bedenkt ze zich.

Diermanagement									Snelzicht										
Productie																			
groep	aant	dgn	kg melk	% vet	% eiwit	% lact	ur	kg v+e	lft afk	aant	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	NO	LW	aant	bsk
Vaarzen	33	212	18,8	4,35	3,36	4,60	28	1,5	1,11	38	7815	4,26	3,38	333	265	2395	100	26	33,2
2e kalfs	26	152	27,0	4,40	3,49	4,54	27	2,1	3,01	28	9361	4,46	3,50	418	328	2445	102	26	39,2
Oudere	64	206	27,9	4,61	3,50	4,43	25	2,3	5,06	71	10840	4,32	3,41	468	369	2371	99	47	40,6
< 60 dgn	20	30	33,6	4,88	3,38	4,47	23	2,8	4,09	20	8904	4,81	3,61	429	321	2294	96	20	38,5
61 - 120 dgn	24	94	30,3	4,15	3,21	4,61	28	2,2	3,09	24	8605	4,58	3,40	394	293	2299	96	24	38,9
121 - 200	18	167	25,1	4,36	3,42	4,49	27	2,0	3,08	18	8870	4,44	3,39	394	301	2267	95	18	37,1
201 - 305	37	253	22,2	4,52	3,65	4,44	28	1,8	4,00	41	10281	4,17	3,38	429	348	2441	102	37	38,4
> 305 dgn	24	372	18,2	4,67	3,77	4,39	25	1,5	4,00	34	10675	4,09	3,40	437	363	2519	105		
Bedrijf	123	196	25,3	4,51	3,47	4,49	26	2,0	4,00	137	9699	4,33	3,42	420	332	2393	100	99	38,3

In Snelzicht valt haar allereerst op dat het melkvet bij de start van de lactatie erg hoog is. Dit wijst op verhoogde vetmobilisatie, dus fikse negatieve energiebalans. Het melkeiwit lijkt ook wat aan de lage kant, in de groepen tot 120 dgn. Hetzelfde is te zien in het Dashboard opstart lactatie.

Dagproductie														Productie 305 dagen							
Diernr	Werknr	Naam	Lft.	Lact.	Kalf-datum	Dgn	KG	Vet %	Eiw %	Lac %	Ur	V+E KG	Cel /1.000	ISK	Kg	Vet %	Eiw %	V+E KG	LW		
66	9023	CATO	2,09	2	19-07-20	4	20,1	8,14	4,42	4,11	22	2,5	198								
95	8638	ANNA	5,00	4	18-07-20	5	26,3	5,94	3,86	4,45	16	2,6	8	28,4	131 6.906	5,96 5,67	3,88 4,12	13			
37	8723	WIES 3	4,04	3	13-07-20	10	25,9	5,77	4,34	4,19	23	2,6	26	27,7	272 8.635	5,67 4,81	4,26 3,78	27			
150	8466	Wies	6,04	5	13-07-20	10	35,5	4,95	3,95	4,10	25	3,2	36	38,7	362 10.417	4,93 4,58	3,92 3,88	32			
115	8618	ANNIE	5,02	4	07-07-20	16	28,0	4,65	3,51	4,49	19	2,3	41	30,2	391 8.646	4,79 4,22	3,64 3,52	33	80		
105	9005	CATO 7	3,00	2	05-07-20	18	33,1	5,23	3,54	4,55	19	2,9	14	40,7	536 8.172	5,40 4,85	3,65 3,70	48	96		
4	8617	LEENTJE 8	5,02	4	03-07-20	20	40,9	5,78	3,50	4,25	21	3,8	459	43,4	738 9.879	6,01 5,49	3,60 3,72	71	105		
7	8285	Wies 2	7,06	6	03-07-20	20	30,0	5,39	3,21	4,37	24	2,6	455	31,8	643 8.752	5,28 4,88	3,17 3,38	54	83		
61	8628	CATO 6	5,01	4	28-06-20	25	34,9	6,78	3,17	4,27	16	3,5	10	37,0	937 9.591	6,57 6,20	3,13 3,47	91	104		
19	8550	LOES	5,07	4	26-06-20	27	40,7	4,33	3,12	4,43	14	3,0	17	43,1	1.059 9.745	4,35 4,22	3,14 3,48	79	90		
18	9008	AGATHA 1	2,11	2	25-06-20	28	35,4	4,44	3,28	4,66	17	2,7	7	43,2	1.017 9.786	4,42 4,42	3,26 3,47	78	107		
1	9011	LEENTJE	2,11	2	21-06-20	32	32,2	4,65	3,15	4,61	33	2,5	13	39,3	952 8.783	4,73 4,73	3,20 3,43	75	98		
13	8625	AGATHA	5,01	4	21-06-20	32	35,9	5,16	3,79	4,22	26	3,2	54	38,1	1.102 8.591	5,22 5,57	3,84 4,23	100	99		

Dan bekijkt ze de MPR dier, die ze sorteert op Dgn, door daarop te klikken. Hier ziet ze inderdaad een aantal koeien begin lactatie met melkvet boven 5,5%.

Melkveehouder
[Terug naar overzicht melkveebedrijven](#)

Bedrijfsbezoek

Cockpit bedrijf

Cockpit dier

Exports

Instellingen

VeeOnline

Dashboard bedrijf

Melkproductie

Gezondheid koeien

Vruchtbaarheid

Uiergezondheid

Opstart lactatie

Droogstand

Jongvee

In de MPR dier met de sortering op Dgn, kan ze ook mooi het melkeiwit beoordelen. Als snelle screening kijkt ze of er koeien zijn met melkeiwit van 3,0 of lager. Dit is meestal indicatief voor energiegebrek.

Diernr	Werknr	Naam	Lft.	Lact.	Kalf- datum	Dagproductie							Productie 305 dagen							
						Dgn	KG	Vet %	Eiw %	Lac %	Ur	V+E KG	Cel /1.000	ISK	KG	Vet %	Eiw %	V+E KG	LW	
57	8271	ANNIE 7	7,08	6	15-06-20	38	32,0	4,91	2,86	4,87	27	2,5	17	33,9	1.114 7.671	5,02 5,21	2,88 3,15	88	72	
59	9010	NERA	2,11	2	14-06-20	39	35,0	4,01	2,92	4,75	28	2,4	7	49,0	1.209 8.785	4,05 4,26	2,96 3,34	85	99	
108	8612	WIES 3	5,02	4	04-06-20	49	39,5	5,63	3,40	4,31	18	3,6	12	41,9	2.010 10.802	5,25 5,54	3,53 3,77	176	117	
15	8925	LEENTJE	3,00	2	30-05-20	54	40,0	4,43	3,39	4,44	24	3,1	16	46,8	2.155 9.807	4,41 4,58	3,28 3,61	166	110	
39	8395	ARDA	6,07	5	30-05-20	54	42,3	3,55	3,07	4,61	24	2,8	9	42,7	2.013 9.611	4,25 4,00	3,38 3,48	154	86	
140	9150	TREES 8	1,09	1	25-05-20	59	20,3	3,71	3,26	4,95	22	1,4	14	32,3	1.507 6.885	3,72 4,17	3,15 3,44	103	93	
97	9004	LOES 2	2,11	2	21-05-20	63	30,3	4,11	2,94	4,75	36	2,1	12	40,3	2.132 9.269	4,55 4,45	3,03 3,34	162	106	
22	8292	TONNIE 1	7,03	6	20-05-20	64	38,2	3,93	3,17	4,64	25	2,7	5	40,1	2.390 8.660	5,78 5,57	3,32 3,64	217	90	
111	8519	NERA 1	5,11	4	16-05-20	68	51,8	3,86	2,71	4,54	31	3,4	93	54,4	2.952 10.767	4,26 4,36	2,93 3,09	212	93	
67	8287	NICOL	7,03	6	15-05-20	69	36,3	4,32	3,26	4,72	20	2,8	108	38,1	2.692 9.668	4,79 4,98	3,25 3,53	217	98	
120	9123	WIES 3	1,11	1	13-05-20	71	30,5	3,97	3,02	4,81	29	2,1	90	45,8	2.075 7.983	4,13 4,31	2,90 3,25	146	103	
112	9121	NERA	1,11	1	07-05-20	77	29,0	4,42	3,21	4,75	28	2,2	8	43,5	2.251 7.953	4,40 4,57	3,20 3,42	171	108	
118	9124	LEENTJE 9	1,10	1	04-05-20	80	24,0	4,25	2,87	4,76	25	1,7	11	36,7	2.027 6.732	3,91 4,49	2,92 3,29	138	90	
88	8608	TONNIE 1	5,03	4	03-05-20	81	35,1	4,07	3,42	4,55	28	2,6	234	39,0	2.996 9.283	3,70 4,17	3,36 3,64	211	88	
63	8286	LOES	7,03	6	29-04-20	85	45,5	3,95	3,14	4,68	19	3,2	45	50,1	4.460 12.972	4,09 4,26	2,88 3,14	311	113	
27	8472	WIES	6,00	4	27-04-20	87	35,2	3,95	2,69	4,53	23	2,3	53	38,7	2.836 7.231	4,57 4,93	2,73 2,99	207	63	
47	8461	TREES	6,02	5	25-04-20	89	41,4	4,04	3,18	4,60	29	3,0	56	45,5	3.904 11.433	3,79 4,10	3,02 3,25	266	101	
53	9002	TONNIE	2,10	2	19-04-20	95	23,4	4,57	3,38	4,50	29	1,9	22	32,3	3.093 8.141	4,40 4,53	3,23 3,51	236	96	
98	9109	TONNIE 1	2,01	1	15-04-20	99	27,7	3,65	2,77	4,77	28	1,8	43	41,6	3.082 8.253	4,71 4,54	2,88 3,09	234	101	

Inderdaad zijn er een serieus aantal koeien met melkvet onder 3,0%. Voor de dierenarts is dit een signaal om dit voor het bedrijfsbezoek direct met de veehouder te bespreken. Ze wil hem voorstellen om hier in de stal serieus aandacht aan te geven. Sommige koeien ogen in orde, wat liters en melkeiwit betreft, en andere zijn fiks verlaagd. Ze neemt zich voor goed te letten op voerselectie en andere oorzaken waardoor de ene koe meer energie opneemt dan de andere.

Er lijken dus behoorlijk wat koeien moeite te hebben met voeropname en het hanteren van hun energiestatus. Dit lijkt rond afkalven al te beginnen en tot ver de lactatie door te gaan. Misschien zijn die koeien die nu na afkalven problemen hebben het begin van een golf aan koeien met zulke problemen, wellicht aangejaagd door hittestress in de droogstand? Hopelijk kan dit dan ook gemanaged worden met enkele aanpassingen, zoals intensievere begeleiding van verse koeien.

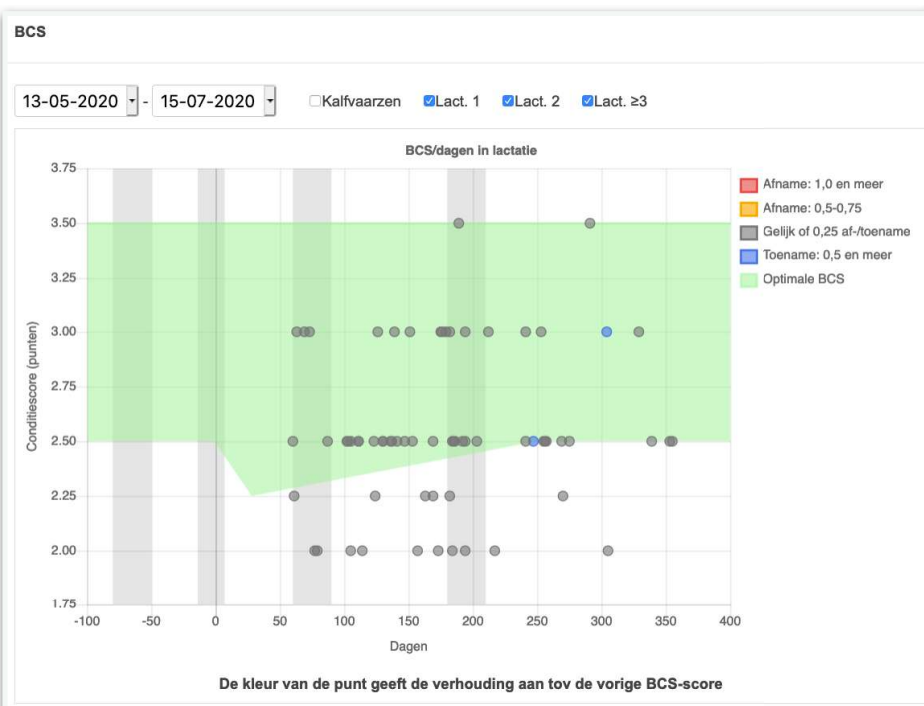
VETWERK
KENNIS VAN KOEIEN

Melkveehouder

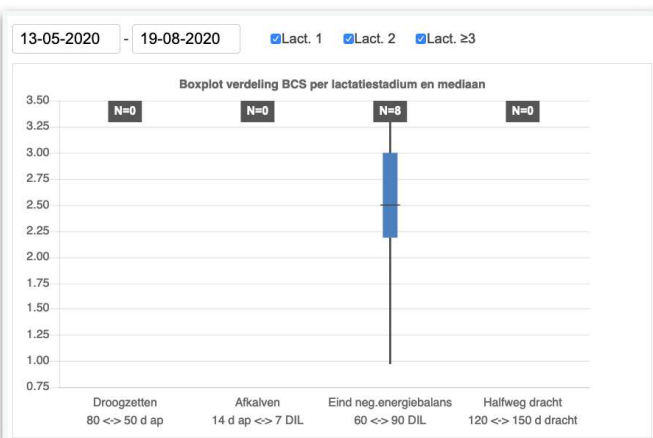
[Terug naar overzicht melkveebedrijven](#)

Bedrijfsbezoek	Cockpit bedrijf	Cockpit dier	Exports	Instellingen	VeeOnline		
Dashboard bedrijf	Melkproductie	Gezondheid koeien	Vruchtbaarheid	Uiergezondheid	Opstart lactatie	Droogstand	Jongvee

Maar, de dierenarts vraagt zich al langer af of de energievoorziening van de koeien in de opstart van de lactatie niet een knelpunt is op dit bedrijf. Mede om die reden is zij een maand of drie geleden gestart met Vetwerk: door de beter gestructureerde aanpak en de mogelijkheid om oa BCS te registreren, wil zij deze veehouder beter kunnen ondersteunen.

Het overzicht van de BCS laat zien dat een stevig aantal koeien een BCS beneden de gewenste bandbreedte van 2,5 heeft. Ze schat een kwart tot een derde. Dat is hetzelfde aantal als het aantal koeien met melkeiwit onder 3,0%

Ze vindt het jammer dat ze op het bedrijf alleen de koeien scoort die ze aangeboden krijgt voor vruchtbaarheidsbegeleiding. Hierdoor is er geen beeld van het verloop van de bcs over de diverse lactatieperiode, of van de bcs-situatie op bepaalde momenten in de lactatie. Ze wil voorstellen aan de veehouder om gericht meer koeien bcs te scoren, want daarmee heeft die een beter beeld van de gang van zaken in de lactatie, droogstand, transitie en opstart lactatie.

Hoe verder?

De eerste vraag nu, is natuurlijk wat de veehouder er van vindt?

De oorzaken kunnen gezocht worden in de periode van hittestress. Als de koeien daar inderdaad serieus last van gehad hebben, is het heel verstandig om maatregelen te treffen zodat in de toekomst hittestress voorkomen of sterk beheerst kan worden. Het startpunt daarvoor is een ventilatie-/hittestressplan te (laten) maken op basis van deskundig advies. In ieder geval hebben de koeien die de komende maand afkalven in hun droogstand ook last gehad van hittestress, dus zouden deze dieren intensief begeleid moeten worden in hun opstartperiode om de impact daarvan, ketose, te minimaliseren en te monitoren.

Maar de huidige overzichten en ook een analyse van de bedrijfshistorie, geven laten zien dat de veehouder stelselmatig koeien te laat in de lactatie insemineert. De veehouder zegt zelf dat hij de dieren in de eerste lactatie, vaarzen, later insemineert, maar de cijfers laten zien dat hij in werkelijkheid juist de koeien in de latere lactaties laat insemineert, zie onderstaande grafiek. Het is interessant om door te vragen, zodat helder wordt wat hier achter zit (*root cause analysis*).

